

Notat

Rammer for bevilling af enkelttydelser på ældreområdet

15. august 2022

Sagsnummer
2022-0218502

Dokumentnummer
2022-0218502-2

På baggrund af de stigende energipriser og inflationen generelt, har sundheds- og omsorgsborgmesteren bedt Sundheds- og Omsorgsforvaltningen om en skriftlig orientering til Sundheds- og Omsorgsudvalget vedr. kommunens muligheder for at hjælpe økonomisk vanskeligt stillede borgere i forvaltningens målgruppe.

Støtte- og tillægsordninger i Københavns Kommune

Når borgere henvender sig til områdevisitationen i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen med spørgsmål om økonomi eller tilskud, eller hvis emnet dukker op ifm. flytning el.lign., henviser visitator borgere over 67 år (folkepensionister) til Udbetaling Danmark, hvor der kan søges om varmetillæg og boligstøtte og/eller til Folkepension København (tidl. Tillæg 65+) i Kultur- og Fritidsforvaltningen, hvor særligt økonomisk trængte borgere har mulighed for at søge om personligt tillæg. Hvis borgere har brug for hjælp til selve ansøgningsprocessen, bistår Københavns Borgerservice borgeren.

Nedenfor beskrives disse tilskudsmuligheder samt de områder, hvor Sundheds- og Omsorgsforvaltningen kunne justere på egenbetaling ift. øgede økonomiske vanskeligheder for forvaltningens målgruppe.

Varmetillæg

Varmetillægget er et tilskud, der gives til selve varmeudgiften, dvs. udgifter til el, gas, olie og andre former for brændsel, hvis den ligger over et vist niveau.

Det er muligt at søge varmetillæg, når varmeudgiften overstiger 5.500 kr. årligt for enlige og 8.250 kr. for samlevende. På plejehjem og i ældreboliger ligger udgiften stort set altid under eller lig dette niveau, hvorfor der kun sjældent er borgere her, der kan søge om varmetillæg.

Hvis det ikke er muligt at blive kompenseret for den ekstra varmeudgift ud fra reglerne om varmetillæg, kan økonomisk vanskeligt stillede folke- og førtidspensionister (tilkendt før 2003) søge Folkepension København om et personligt tillæg.

Boligstøtte

Boligstøtte er et skattefrit tilskud til husleje for borgere, der bor i lejebolig. Boligstøtten afhænger af, hvor mange der bor i boligen, boligens og huslejens størrelse samt husstandens samlede indkomst og formue.

Center for Omsorg og
Rehabilitering
Afdeling for Myndighed
Sjællandsgade 40
2200 København N

EAN-nummer
5798009290403

Personlige tillæg

Der er ingen faste regler for, hvad et personligt tillæg kan gå til. Det kan fx være udgifter til behandling hos tandlæge eller flyttehjælp til visiteret bolig, som ikke dækkes af andre tillæg. Udgifterne skal være konkrete, nødvendige og rimelige. Der er ikke tale om varige tillæg.

Personligt tillæg bevilges af Folkepension København på baggrund af en helhedsvurdering af borgers samlede formue, sociale pension og øvrige indtægter. Udgangspunktet er, at borger selv skal betale udgiften, hvis borger har mulighed for det.

Vurderingen af indtægtsforholdene tager afsæt i borgers månedlige rådighedsbeløb – dvs. det beløb borger råder over, når de nødvendige, faste udgifter er betalt (fx husleje, varme og el). I Københavns Kommune udgør det fastsatte rådighedsbeløb i 2022 6.700 kr. for enlige pensionister og 10.650 kr. for gifte og samlevende pensionister.

Der skal ikke betales skat af det personlig tillæg.

I forhold til bevilling af personligt tillæg til ekstra varmeudgifter skal to forhold være opfyldt; 1) ekstraregningen må ikke skyldes et merforbrug og 2) borger skal være "økonomisk vanskelig stillet", hvilket bl.a. indebærer, at borger ikke har formue.

Brøkpensionister

Brøkpensionister¹ kan søge Folkepension København om et løbende personligt tillæg – dvs. et supplement til brøkpensionen. Supplementet beregnes på baggrund af en individuel vurdering af borgers faktiske udgifter, indkomst og samlede formue. Supplementet ydes til brøkpensionister, som et fast månedligt tillæg, som genvurderes årligt. Brøkpensionister kan ikke få mere i samlet indtægt, end det som svarer til den almindelige folkepension.

Nedsat egenbetaling på midlertidige ophold

Borgere, der ikke er i stand til at betale egenbetalingen i forbindelse med et midlertidigt ophold på et af forvaltningens pleje- eller rehabiliteringscentre, har mulighed for at søge forvaltningen om nedsat egenbetaling. Nedsættelse af egenbetalingen sker på baggrund af en beregning af borgerens økonomi efter samme metode som anvendes af Folkepension København.

Tilskud til borgere under 67 år

Borgere, som ikke har nået folkepensionsalderen (i dag 67 år), henvises af visitator i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen til Enheden for Social Ydelser i Socialforvaltningen. Her kan borgere, der har problemer med at få hverdagen til at hænge sammen økonomisk, bevilges tilskud til enkeltudgifter. Tilskuddet gives til konkrete og rimeligt begrundede udgifter, som borger ikke selv kan afholde. Det kan fx være midlertidig

¹ Brøkpension gives til borgere, der har boet i Danmark i mindre end 40 år, og derfor ikke har optjent den fulde ret til folkepension eller førtidspension. Brøkpensionen bliver beregnet i forhold til det antal år, borger har boet i Danmark. Jo kortere tid, borger har boet i Danmark, desto mindre bliver pensionen.

hjælp til huslejeudgifter, hjælp til dækning af syge- eller tandbehandling eller hjælp til flytteudgifter.

Mulige handlerum ift. øgede økonomiske vanskeligheder for forvaltningens målgruppe

En række ydelser og ophold i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er omfattet af de årligt regulerede takster for bl.a. egenbetaling.

- For borgere i eget hjem er der fx mulighed for at blive visiteret til ydelserne, 'madservice med udbringning' og 'tøjvask', som begge har en egenbetaling.
- For borgere, der kommer på midlertidigt ophold på et af forvaltningens pleje- eller rehabiliteringscentre, opkræves en egenbetaling, der dækker kost og vask af linned under opholdet.
- For beboere på plejehjem er der mulighed for at købe en hel/eller dele af en servicepakke, som indeholder forskellige ydelser – bl.a. dagskost, vask og vinduespudsning.

Taksterne for egenbetaling af de enkelte ydelser er generelt beregnet på baggrund af senest afsluttede regnskabsår samt prisfremskrivning til det aktuelle takst-år.

Taksterne for 2022 er fastholdt på de beløb, der i 2021 fremgik af budgetvedtagelsen for 2022, og taksterne for 2022 er derfor ikke hævet i forhold til de generelle prisstigninger i 2022. Hvis det viser sig, at takstindtægterne for 2022 ikke dækker Københavns Kommunes udgifter, kan et underskud indregnes i taksterne for 2024.

Fremskrivningen af 2022-priser, som ikke er indarbejdet i de nuværende 2022-takster, udgør ca. 3%. Prisfremskrivningen er indarbejdet i 2023-taksterne, og fremgår af budgetforslaget til Budget 2023, men er af ovenstående årsag ikke indarbejdet i 2022-taksterne. Derfor vil der forventeligt kunne opstå et underskud på taksterne på mindst 3% i regnskab 2022. Og da priserne formodentligt vil forsætte med at stige, forventes med forbehold en takststigning i 2024 på ca. 5% ift. 2023-taksterne.

Sundheds- og Omsorgsudvalget godkendte den 2. juni 2022 forvaltningens forslag til takster for 2023. Ultimo juni 2022 udmeldte KL den årlige opdatering af prisfremskrivningen for kommunerne, som i henhold til retningslinjerne for Københavns Kommunes budgetproces er indarbejdet i takstberegningen. De rettede takster vil fremgå af det budgetforslag, som Borgerrepræsentationen skal vedtage. Normalt fører denne opdatering kun til marginale ændringer af taksterne, men i forhold til taksterne for 2023 medfører det en forøgelse af en række takster i forhold til takstgodkendelsen den 2. juni 2022.

Politisk handlerum ifm. regulering af takster

Bortset fra prisen på madservice, er der ikke et lovbestemt takstloft på ydelserne, hvilket betyder, at kommunen, som følge af den stigende

inflation og produktionsomkostninger, kan lade taksterne stige, hvilket vil betyde, at borgerens rådighedsbeløb bliver tilsvarende mindre.

De samlede takster beslattes, med undtagelse af enkelte, statslige takster, årligt i Københavns Borgerrepræsentation ifm. vedtagelse af budgettet og på baggrund af indstilling fra Sundheds- og Omsorgsudvalget.

Det vil i den forbindelse også være politisk muligt at fastholde eller sætte taksterne ned, selvom priserne stiger, hvilket dog vil kræve en økonomisk tilførsel fx ifm. budgetforhandlingerne.

Statslige tilskud til ældre

Folkepensionister med en personlig tillægsprocent² på mere end nul og med en formue, der ikke overstiger 93.000 kroner, har ret til at få en ældrecheck på op til 18.600 kr. om året (2022).

Derudover vedtog regeringen i foråret 2022 at lægge 5.000 kroner skattefrit oven i ældrechecken i år, som en økonomisk håndsrækning til de pensionister, der lige nu har svært ved at få enderne til at mødes på grund af stigende priser.

² Udbetaling Danmark fastsætter den personlige tillægsprocent ifm. pensionsberegningen. Har man ikke mere end 35.000 kroner om året (2022) i indtægt ud over folkepensionen, vil tillægsprocenten være 100 procent.